СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної ради
«28» серпня 2026 № 03

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Запорізької гімназії
«Запорізька Січ»
Запорізької міської ради
«28» серпня 2026 №94/р

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Запорізькій гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради

І. Загальні положення

Дане Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі - ВСЗЯО) в Запорізькій гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради (далі - гімназія) розроблено відповідно Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, наказу МОН України від 09.01.2019 №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України від 30.11.2020 № 1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти», Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту, затверджені наказом Державної служби якості освіти України від 09.01.2020 №01-11/1 (зі змінами від 27.08.2020 №01-11/42), рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти Державної служби якості освіти «Абетка для директора» (2020 рік).

Внутрішня система забезпечення якості освіти у гімназії розбудовується для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в гімназії є:

- гарантування якості освіти;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти;
- оперативне внесення змін у стратегію розвитку закладу;
- забезпечення прозорості та відкритості результатів освітньої діяльності;
- формування довіри громадськості до закладу освіти.

Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти базується на таких принципах:

- автономія закладу освіти;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- гнучкість і адаптивність системи освітньої діяльності;
- гуманізм;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- демократизм;
- державно-громадське управління;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- людиноцентризм, дитиноцентризм;
- постійне вдосконалення освітньої діяльності;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб’єктів освітньої діяльності;

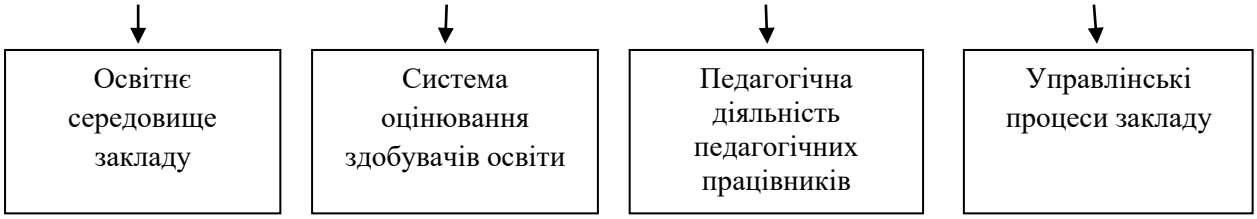
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісність системи управління якістю освіти.

Відповідальність за впровадження ВСЗЯО в гімназії покладається на директора гімназії.

ІІ. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти

КОМПОНЕНТИ ВСЗЯО:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання
- здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами

2.1. Стратегія (політика) та процедури забезпечення системи якості освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- принцип дитино центризму;
- принцип цілісності системи управління якістю;
- принцип гнучкості та адаптивності системи освітньої діяльності;
- принцип процесного підходу;
- принцип розвитку;
- принцип системності;
- принцип партнерства;
- принцип відкритості та прозористі інформації.

Політики та процедури забезпечення системи якості освіти:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти;
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- інші політики і процедури

2.2. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники гімназії можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні кваліфікаційної категорії;
- позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- відмова в присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення присвоєного педагогічного звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти у гімназії визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

У відповідності до Концепції НУШ вимоги до оцінювання результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності. Компетентнісний підхід до оцінювання передбачає оцінювання не обсягу засвоєних знань самого по собі, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань: розв‘язання проблем і прийняття рішень; розуміння, а не відтворення фрагментів інформації; оцінювання умінь, які визначають здатність працювати у команді; уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях

Критерії оцінювання МОН України є загальними і використовуються як основа, за допомогою якої вибудовується вся система оцінювання здобувачів освіти гімназії. Вчитель при розробленні критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів орієнтується на критерії, затверджені МОН України та враховує:

- особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт);
- освітню програму закладу освіти;
- компетентнісний підхід до викладання предмету;
- організаційну форму проведення навчального заняття.

Система оцінювання здобувачів освіти гімназії:

- є прозорою, передбачає інформування учнів про критерії оцінювання на початку навчального року та окремо за різними видами навчальної діяльності;
- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяє досягати та перевищувати ці результати;
- заохочує учнів апробовувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;
- розвиває в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності;
- відстежує засобами формувального оцінювання особистісний поступ здобувачів освіти, формує у них позитивну самооцінку, відзначає досягнення, підтримує бажання навчатися, запобігає побоюванням помилитися.

Види оцінювання навчальних досягнень учнів:

- формувальне;
- поточне;
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне);
- ДПА.

Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в гімназії, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 221 від 18.02.2019).

2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну освіту», наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Вимога 1**.** Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.
2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.
3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).
4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).
5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.
6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Вимога 2**.** Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.
2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв’язок.

3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.
Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.
Критерії оцінювання:
1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.
2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».
Вимога 1**.** Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.
Критерії оцінювання:
1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.
2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.
3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.
4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.
Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.
Критерії оцінювання:
1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.
2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.
Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.
Критерії оцінювання:
1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.
2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості

освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.
3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.
Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.
Критерії оцінювання:
1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.
2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.
3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.
4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.
5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.
6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.
Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.
Критерії оцінювання:
1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.
2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

2. 6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

Для ефективного управління гімназія має бути забезпечена такими компонентами інформаційних систем, як:
- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі тощо).

2.7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Для організації освітнього процесу гімназія має бути забезпечена такими ресурсами, як:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітня програма закладу освіти;
- штатний розпис закладу освіти;
- календарно-тематичне планування;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

2.8. Створення в гімназії інклюзивного освітнього середовища

Створення в гімназії інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери і дисплеї системи Брайля, інтерактивне обладнання);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

2.9. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню)

Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) в гімназії передбачає:

- розроблення та оприлюднення Правил поведінки здобувачів освіти в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

ІІІ. Методи збору інформації

3.1. Аналіз документів (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо).

3.2. Опитування.

Опитування проводиться у формі анкетування.

Цей спосіб дозволяє дізнатися про ставлення учасників освітнього процесу до певних питань діяльності закладу освіти.

Анкети є комбінованими, бо містять запитання трьох видів:

- закриті (учасник анкетування обирає лише один або кілька варіантів відповідей із запропонованих);
- напівзакриті (окрім закритих варіантів, додається поле «інше»,куди учасник може вписати свою відповідь, якщо жоден із запропонованих варіантів його не задовольняє, або є необхідність пояснити вибір одного із варіантів);
- відкриті (учасник вільно вписує свою відповідь на запитання).

Склад учасників анкетування: педпрацівники (30%), батьки (у кількості педпрацівників), учні, віком від 14 років (у такій самій кількості). Анкети є анонімними, і результати анкетування використовуються виключно в узагальненому
вигляді.

3.3. Спостереження.

Спостереження за освітнім середовищем

Спостереження за освітнім середовищем ставить на меті зафіксувати, що саме є в наявності у закладі освіти і чого не вистачає. Для проведення спостереження за освітнім середовищем можуть залучатися здобувачі освіти та батьки. Особливу увагу слід приділити спостереженню за взаєминами учнів, за їхньою поведінкою під час перерв (можливо, таку роботу варто доручити представникам учнівського самоврядування). Тривалість спостереження залежить від завдання дослідження. Спостереження за освітнім середовищем проводиться відповідно до форми, розробленої Державною службою якості освіти.

Спостереження за проведенням навчального заняття.

Спостереження за проведенням навчального заняття необхідне для оцінюванні якості педагогічної діяльності, системи оцінювання навчальної діяльності учнів та якості управлінських процесів. Даний метод збору інформації незамінний у процесі вивчення системи оцінювання навчальних досягнень учнів, забезпечення компетентнісного підходу у викладанні, побудови взаємовідносин вчителя і учня на засадах педагогіки партнерства, ресурсного забезпечення освітнього процесу тощо. Спостереження за проведенням навчального заняття проводиться відповідно до форми, розробленої Державною службою якості освіти.

3.4. Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти

IV. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів гімназії за напрямами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію. Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються дирекції закладу для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в комплексі.

Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися в таблицях відповідно додатку 1 до Методики, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 № 01-11/1.

Періодичність оцінювання.

- Комплексне самооцінювання за 4 напрямками: 2021 рік (перший рік створення ВСЗЯО), 2027 рік (за рік до інституційного аудиту);
- Щорічне самооцінювання за окремими напрямами діяльності: 2022-2026 роки відповідно до рішення педагогічної ради закладу.

Відповідальні за оцінювання.

Ними є не тільки члени адміністрації закладу, а й представники колективу, громадських організацій закладу. Перелік таких осіб може виглядати так: директор, заступники директора, голови методичних об'єднань, педагогічні працівники, психолог, соціальний педагог, бібліотекар, медична сестра, члени ради гімназії, батьківського комітету, учнівського самоврядування тощо.

Форми узагальнення інформації.

До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

Рівень оцінювання.

Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький) відповідно додатку 2 до Методики, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 № 01-11/1.

Управлінське рішення.

Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в закладі.